

[Erling Christensen]

Vi er også opmærksom på i Socialdemokratiet, at forslaget har en vis betydning for kommunernes økonomi. Selv om det er af mindre omfang, er det dog væsentligt, at ved at man nedsætter denne afgift, sparer kommunerne varme-hjælp. Det er ikke uvæsentligt, særlig i relation til den måde, regeringen i øvrigt har behandlet vores hovedstad på. Vi kunne måske på den måde give hovedstaden en lille smule hjælp tilbage.

Jeg vil kort konkludere på Socialdemokratiets vegne, at vi ud fra det, jeg har sagt her, godt kan støtte forslaget og stemme for forslaget, men vi går ud fra, at skatteministeren vil leve op til at forhindre det misbrug, der eventuelt kunne være tale om i forbindelse med, at afgiften bliver nedsat.

Bjørn Poulsen (SF):

Til den socialdemokratiske ordfører skal jeg sige, at der jo i lovteksten kommer til at stå, at indehaver og »beskæftigede personer skal yde toldvæsenet al fornøden vejledning og hjælp«, så det kan være, det er den måde, skatteministeren kan klare det lille problem på.

Der er et gammelt ordsprog, der hedder: Når det regner på præsten, drypper det somme tider på degnen. Nu har man lige givet formueejerne i dette land en ganske alvorlig lettelse. Så er det vel ikke helt urimeligt, at det drypper lidt på lavtlønsfamilierne bl.a. her i København, og det er udgangspunktet for, at vi fra SF's side vil stemme for forslaget.

Vi må jo nok erkende, at nøjsomhed er en dyd, specielt under denne regering. Formueejerne får deres i dag, og så får lavtlønsarbejderne i København og Århus og andre store byer den del, de kan forvente under denne regering. Vi stemmer for lovforslaget.

Glistrup (FP):

Man skal passe på, at man ikke bliver for christiansborgsk. Det, det her drejer sig om, er faktisk, som den socialdemokratiske ordfører også fik sagt, de små lejligheder i de store byer, først og fremmest København, på Nørrebro og Vesterbro. Derfor skal vi faktisk være glade for, at denne sag får så lykkelig en løsning, som den gør.

Den eneste ganske lille plet på det er, at som forslaget var fremsat, ville det få ikrafttræden omkring 18.-20. december 1988, alt efter hvor-

når der nu blev holdt statsråd. Nu bliver det altså udsat, så at det ikke bliver før jul, men først efter jul, fordi det nu passer bedst ind i toldvæsenets administration. Men det indgår i forliget med regeringen, at skatteministeren har lovet, at vinteren først kommer for alvor efter 1. januar 1989, og jeg stoler på, at skatteministeren vil opfylde den del af løftet. Derfor kan vi støtte hans ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1, ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 2, § 2 i den nye affattelse og ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf efter § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen går indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

30) Anden behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om afgift af visse chlorfluorcarboner og haloner (CFC-afgift).

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).

(Fremsat 17/11 88. Første behandling 29/11 88. Betænkning 8/12 88).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af miljøministeren (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af miljøministeren:

Til § 7

4) I § 7, stk. 1, ændres »§ 3, stk. 1« til: »§ 1, stk. 2« og »§ 1« til: »§ 1, stk. 1.«.

Bemærkninger

Til nr. 4

Ændringsforslaget er en teknisk konsekvensrettelse af bestemmelsens henvisninger til § 1 og § 3, som miljøministeren har stillet ændringsforslag til i betænkningen over lovforslaget.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Trøjborg (S):

Meget kort oven på dagens debatter vil jeg sige, at det er jo rart, at vi nu behandler et lovforslag, som har flertal til en anden side, end det har været tilfældet ved de fleste forslag, der har været til behandling i dag, nemlig et flertal sammen med Socialdemokratiet og SF.

Det, der var vigtigt for Socialdemokratiet ved behandlingen af CFC-planen, var for det første, at de afgifter, der blev pålagt, ikke måtte få konkurrenceforvridende effekt. Det fik vi indfriet. Dernæst var det et kontant løfte om, at der senest i 1990 kommer et forbud mod anvendelsen af CFC i spraydåser, hvilket vil medføre en reduktion i forbruget på 25 pct. Det er vi meget tilfredse med.

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig? Hr. Knud Lind. Det gør ikke noget, hvis man er parat.

Knud Lind (FP):

Efter at vi nu har fået overstået Danmarks længste lærerrådsmøde – man kommer nærmest til at tænke på Sartres »Lukkede Døre«, efterhånden som debatten fortsætter – går vi over til det mere miljømæssige.

Indledningsvis kan jeg oplyse, at Fremskridtspartiet kan stemme for ændringsforslagene til nr. L 98 vedrørende CFC-afgiften, idet de medfører, at 3.200 t CFC mod tidligere 400 t CFC vil blive afgiftsbelagt. Det er altså en klar forringelse af den afgift, man oprindeligt havde tænkt sig. Det betyder også, at det skønnede provenu i 1989 reduceres fra ca. 120 mio. kr. til 90 mio. kr. Ændringsforslagene er således et skridt i den rigtige retning.

Men Fremskridtspartiet kan allerede nu tilkendegive, at vi ved tredje behandling ikke vil kunne stemme for lovforslaget som helhed. Selv om provenuet er blevet mindre, er der stadig væk store dele af dansk industri, der bliver ramt unødvendigt hårdt af denne CFC-afgift. Det drejer sig om produktion af fjernvarmerør, hvor Danmark har en stormagtsstilling – ja, man skulle ikke tro det, men det har vi virkelig inden for det område. Det drejer sig om køleskabe, fryserne, frysediske, fryseroeler, køle- og fryseanlæg, transportmidler, isolerede porte og døre og brandslukningsanlæg m.v.

Det, man skal gøre sig klart, er, at man i en tid – det er meget vigtigt, at statsministeren lytter til det her – hvor man endnu ikke har udviklet en afløser for freon, pålægger dansk industri en afgift, som skulle være miljømæssigt adfærdsregulerende, som det hedder i lovforslaget. Vi skal være klar over, at det er de udenlandske fabrikker, som skal udvikle afløseren for CFC-gassen, ikke de danske. De udenlandske firmaers udviklingsprogrammer lader sig ikke påvirke af en dansk særavgift på CFC.

Denne afgift, som er blevet til i et tæt samarbejde mellem den konservative ledede regering og Socialistisk Folkeparti, betyder færre arbejdspladser og større arbejdsløshed i en tid, hvor der er brug for det stik modsatte. Jeg kan godt forstå, at den konservative udvalgsformand har haft sådan et hastværk med at få lempet denne sag igennem, inden erhvervslivet bliver klar over de store, skadelige virkninger.

Denne afgift har intet med miljø at gøre. Denne afgift er en simpel skatteforhøjelse. Afgiftsforhøjelsen betyder bl.a., at grænsehandelen vil blive fremmet endnu mere, end den er i forvejen. Det vil gå ud over den danske hvidevarebranche, når danskere tager til Vesttyskland og køber et køleskab eller en fryser inden for de 2.470 kr., som vil blive det tilladte beløb. Det er jeg ikke sikker på at hverken statsministeren eller Det Konservative Folkeparti havde tænkt sig.

Uanset om eksportvarer kan blive fritaget eller man kan få pengene retur, betyder det, at hjemmemarkedet fremover vil være belastet af en afgift. Et godt hjemmemarked er nu engang en platform, som giver grundlag for et godt eksportmarked.

I en tid, hvor der er brug for det stik modsatte, har KVR-regeringen besluttet sig for at

[Knud Lind]

fremstætte, jeg vil kalde det endnu et erhvervsfjendtligt forslag. Så kan man sige fra statsministerens side, at man har brug for disse penge i kassen, men det er jo nu engang i sidste instans erhvervslivet, der skal betale det, man bruger andetsteds. Derfor vil jeg henstille til statsministeren, at han endnu en gang betænker sig med denne freonafgift.

Det værste ved det er, at man kommer med det postulat, at afgiften har en adfærdsregulerende effekt. Hvilken adfærdsregulerende effekt har den på de udenlandske firmaer, som skal udvikle en erstatning for freon? Dette er kun at tryne dansk erhvervsliv, og det mener jeg ikke er statsministerens hensigt, slet ikke når man hører statsministerens åbningstale.

Fremskridtspartiet kan af gode grunde ikke gå med til et sådant forslag, der vil smadre dansk erhvervsliv inden for den gren. Jeg er ked af det.

Leif Hermann (SF):

Jeg beklager forsinkelsen og siger tak til de øvrige ordførere, fordi de holdt debatten flydende så længe.

Nu kunne man godt indledningsvis stille sig selv det spørgsmål: Hvorfor er Socialistisk Folkeparti gået ind i et forlig med denne regering? Er det ikke bare sådan, at vi skaffer regeringen nogle penge, som regeringen så i kraft af budgetreguleringskonti og andre besparelser henter hjem på anden vis, og at vi derfor på en eller anden led står som sådan en Per Tot, når vi når frem til midten af finansåret 1989? Det tror jeg ikke er tilfældet.

Det, vi har noteret os, er, at de midler, vi skaffer miljøministeren gennem afgiften på CFC-produkter, er øremærkede til miljøpolitiske formål. Det har for os været afgørende. Det har været en grundforudsætning, at dette holdt i den forstand.

Jeg skal derudover ikke sige ret meget om ændringsforslagene, kun at de er en konsekvens af de drøftelser, der har været i Miljøministeriet med ministeren mellem de partier, der har tilsluttet sig forslaget, og at vi selvfølgelig derfor tilslutter os ændringsforslagene.

Hr. Knud Lind har fremhævet noget, som hr. Knud Lind måske egentlig har gode grunde til at fremhæve, bl.a. på baggrund af noget, vi selv sagde ved førstebehandlingen, nemlig det miljømæssige sigte, forstået på den måde, at disse afgifter betyder en adfærdsregulering.

Jeg skal gerne sige, at jeg bryder mig ikke om udtrykket. Det er, som om man her på Christiansborg eller i Statsministeriet eller i Miljøministeriet vil bestemme, at hr. Knud Lind skal gå i én retning, hr. Glønborg i en anden og fru Inger Stilling Pedersen i en tredje. Ofte går de beklageligvis i den samme, ganske ufrivilligt. Denne form for centralistisk tankegang ligger os fjernt.

Om man kalder det adfærdsregulering eller et udslag af princippet om, at forurenere betaler, eller hvordan det nu end konstrueres og sælges under overskrifter, er sådan set ligegyldigt. For os har det afgørende været, at det, ministeren ønskede, var at få finansieret nogle fornuftige miljømæssige initiativer.

I den henseende har vi lagt afgørende vægt på, at pengene går til genindvinding og genanvendelse, også på CFC-området. Og vi har lagt afgørende vægt på, at vi pr. 1. april 1989 får en revurdering af mulighederne for en yderligere skærpelse af den CFC-handlingsplan, som ministeren for ganske nylig har fremlagt.

Det skal man altså notere sig har været hovedforudsætningerne for SF. Hovedforudsætningerne har ikke været det, hr. Knud Lind fremmanede: en tryning af dansk erhvervsliv. Sådan er det jo med disse socialister – ikke sandt? Altså, hver gang de kan få en chance for det, tryner de lige præcis det erhvervsliv, som disse socialister også skal leve af.

Nej, hr. Knud Lind, så primitivt er det netop ikke, fordi Socialistisk Folkeparti under forhandlingerne bl.a. sagde, fordi provenuet ikke var det afgørende, men fordi vi godt kunne acceptere det, at så kan vi lige så godt lave en fornuftig afgift, hvilket gjorde afgiften mere konkurrenceneutral, end den var i forvejen. Dette har ministeren også erkendt i betænkningen.

Alt i alt har vi i hvert fald indtil videre fået et fornuftigt resultat ud af CFC-afgiftsloven, og vi ser frem til, at den redegørelse, som ministeren vil komme med den 1. april 1989, som bl.a. tager fat på genindvinding og genanvendelse af CFC-gasserne, kan indarbejdes i SF's beslutningsforslag, som er fremsat og drøftet i forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget her, da det var til første behandling. Denne redegørelse vil blive indarbejdet i betænkningen over SF's beslutningsforslag.

Glønborg (KRF):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, blot henvise til det, jeg på Kristeligt Folkepartis vegne sagde under førstebehandlingen, hvor jeg udtalte min utilfredshed med lovforslaget, som det oprindeligt så ud, og udtrykte min skepsis ved den generelle afgift. Jeg ønskede den gang, at vi fik nogle mere præcise bestemmelser om, hvor hurtigt brugen af disse slemme stoffer skulle afvikles.

Vi føler, at de ændringsforslag, der nu er lagt frem, i så høj grad er en imødekommelse af de synspunkter, vi fremførte ved førstebehandlingen, og som vi siden har fremført, at vi har valgt at slutte os til, og det holder vi fast ved.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg vil gerne sige tak til alle de ordførere, som har tilsluttet sig dette forlig. Jeg er meget glad for, at det er lykkedes at gøre det så bredt. Jeg er meget glad for, at vi har fået regeringspartierne, Socialdemokratiets, SF's og Kristeligt Folkepartis opslutning omkring disse afgiftsforslag. Jeg tror, det er et vigtigt signal udadtil, at der er et meget bredt politisk flertal for at gennemføre en række politiske miljøltiltag her i Danmark.

Så kan man jo spørge sig selv, om man skal sige tak for de kortere eller de lidt længere taler. Jeg kan jo så sige tak til begge parter.

Jeg vil gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, at jeg er enig i det, der blev sagt. Jeg synes også, det er godt, at vi er nået frem til nogle ændringsforslag, som gør lovforslaget mindre konkurrenceforvridende eller fjerner det konkurrenceforvridende element, der lå i det. Jeg kan i øvrigt bekræfte det, hr. Trøjborg sagde om forbudet mod spraydåser.

Til hr. Knud Lind vil jeg sige, at strengt taget er det jo ændringsforslagene, vi diskuterer i dag, og jeg har med glæde noteret mig, at hr. Knud Lind går ind for ændringsforslagene, og sådan set kunne jeg nøjes med takken herfor.

Hr. Knud Lind rejste også et par spørgsmål til statsministeren. Jeg vil godt sige, at det faktisk er på regeringens vegne, lovforslaget er fremsat og også betænkningen er skrevet, så statsministeren har overladt det til mig at komme med disse få bemærkninger om lovforslaget og ændringsforslagene.

Jeg vil gerne over for ordføreren for Socialistisk Folkeparti, hr. Leif Hermann, bekræfte

det, hr. Leif Hermann nævnte som forudsætninger for, at SF er gået med til forliget, nemlig at pengene er øremærket til miljøpolitiske formål. Det er korrekt, at det er afgifterne.

Jeg vil også godt sige, at hovedsigtet med afgifterne er, at vi skal i gang med genindvinding og genanvendelse. Jeg vil frem for alt understrege, at inden for CFC-området, men også inden for andre teknologiske områder skal vi i gang med renere teknologi, sådan som det også er anført i betænkningen.

Jeg kan bekræfte datoen den 1. april 1989. Der vil vi komme med en revurdering af den fremlagte CFC-plan.

Jeg er enig i, at udtrykket adfærdsregulerende afgifter ikke er et særlig tiltalende og sympatisk udtryk, og jeg vil da gerne her udskrive en lille konkurrence om, hvem der kan finde på et bedre, men lige så beskrivende udtryk. Jeg synes også, det ville være rart at finde på noget nyt, og det kunne vi jo så prøve om vi kunne finde frem til de næste par dage, hvor vi alligevel befinder os her i salen ganske mange timer.

Til hr. Glønborg vil jeg også gerne sige tak, fordi Kristeligt Folkeparti på dette tidspunkt har tilsluttet sig CFC-forslaget. Det er jeg glad for og vil gerne sige tak på regeringens vegne for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1, § 1 i den nye affattelse, § 2, ændringsforslag nr. 2, § 3, således ændret, §§ 4-6, ændringsforslag nr. 4, § 7, således ændret, §§ 8-16, ændringsforslag nr. 3, § 17, således ændret, og §§ 18-21

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Anden behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger.

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).

(Fremsat 17/11 88. Første behandling 29/11 88. Betænkning 8/12 88).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 32 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

32) Anden behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om visse miljøafgifter.

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).

(Fremsat 17/11 88. Første behandling 29/11 88. Betænkning 8/12 88).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Knud Lind (FP):

Af hensyn til det sene tidspunkt skal jeg helt holde mig til et enkelt punkt, og det er, at Danske Mejeriers Fællesorganisation i en skrivelse siger, at da en afgift på mælkekartoner ikke indgik i det oprindelige lovforslag, er mejeribrugket ikke blevet hørt i forbindelse med dette. Den anvendte procedure har derfor ikke givet mejerierhvervet mulighed for at gøre sine synspunkter gældende.

Man har pålagt en afgift på 10 øre pr. karton. Jeg skal derfor anmode formanden om, at L 99 går til fornyet udvalgsbehandling.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Til hr. Knud Lind vil jeg bare sige, at det er

rigtigt, at 10 øre på mælkekartoner er kommet frem relativt sent i udvalgsbehandlingen, og jeg kan naturligvis ikke modsætte mig, at forslaget går til fornyet udvalgsbehandling.

Jeg skal dog sige, at vi naturligvis i ministeriet er bekendt med mejeriernes synspunkter, som stort set drejer sig om, at man går imod, at der pålægges 10 øre pr. mælkekarton, hvad der jo hverken er noget utraditionelt eller usædvanligt synspunkt.

Leif Hermann (SF):

Jeg forstår godt, at tingene skal gå stærkt. Undertiden går det såmænd så stærkt, at man næsten ikke opdager, hvor stærkt det går.

Jeg skal meget kort sige om de to lovforslag, at de jo er en del af det forlig, som er lavet med miljøministeren, og at de også ligesom lovforslaget om CFC-afgiften er væsentlige elementer i en opprioritering af genanvendelse og genbrug. Det har også her været baggrunden for, at SF er gået ind i det.

Hr. Knud Lind har fremhævet det, som jeg godt vidste ville blive fremhævet ved denne andenbehandling, og som formentlig også vil blive fremhævet ved tredjebehandling, nemlig den 10-øres-afgift, der er blevet lagt på mælkekartonerne.

Nu kan man jo forklare forbrugerne den 10-øres-afgift på mange måder. Man kan gå ud og fortælle den samlede danske mælkeforbrugerstand, at de skal bidrage med 100 mio. kr., godt og vel, til miljøpolitiske indsatser. Man kan også forklare det på den måde, at man siger, at nu skal de, der bruger en mælkekarton over 10 cl, bidrage med 10 øre til at udvikle genbrug også på det område, altså en genbrugs-mælkeflaske. Hvis man forklarer det på den sidste måde, så er jeg ganske overbevist om, at danske forbrugere vil forstå, at de 10 øre har været nødvendige for at få tingene til at hænge sammen.

Jeg har også forstået henvendelsen fra mejerierne således, at det mere var en formel protest, end det var en protest, der gik på det reelle indhold.

Det er rigtigt, at mælk som basisnæringsmiddel er belagt med ganske mange afgifter. Vi har da også fra Socialistisk Folkepartis side gentagne gange kritiseret en moms af den størrelsesorden, som vi har på mælk, og vi er stadig væk ikke tilhængere af, at man har en moms af den